

Project **Rotkreupel succesvol bestrijden**

Reinard Everts
NSFO

Centre of Expertise

AGRODIER

has
hogeschool

inholland
hogeschool

**van hall
larenstein**
university of applied sciences

AERES
HOGESCHOOL

www.coeagrodiier.nl

Inhoud

- Voorstellen
- Doel van het project
- Rotkreupel in het kort
- Tijdlijn projecten
- Resultaten
- Hoe nu verder

Wie zijn wij

- Nederlandse Schapen- en geitenfokkerij
Organisatie
 - Dierregistratie
 - Diergezondheid
 - Fokkerij
 - Onderzoek & Ontwikkeling

rotkreupel.nl

Waarom de focus op rotkreupel?

1

Veel voorkomende ziekte die het welzijn sterk aantast

- Enquêtes in Nederland lieten zien dat **>50%** bedrijven rotkreupel heeft/denkt te hebben

2

Belangrijke oorzaak van antibioticumgebruik in de schapensector

3

Na zwoegerziekte de ziekte met meeste economische impact

- 8,80 GBP = € 10 per ooi per jaar

rotkreupel.nl

Doel van het project

- Tijdens het project (2015-2020) wordt een bestrijdingsprogramma ontwikkeld tegen rotkreupel in Nederland zodat de schapenkuddes rotkreupel vrij worden en blijven. Het project heeft **drie belangrijke doelen**:

1. Het welzijn van schapen verhogen
2. Reductie van het antibioticagebruik
3. De bedrijfsvoering op individuele bedrijven verbeteren en hiermee positievere economische resultaten behalen

rotkreupel.nl

**In 2020: halvering prevalentie
rotkreupel in Nederland**

Hoe denken we dit te bereiken?

Communicatie richting sector

- Workshops
- Lezingen
- Uitingen in vakbladen (o.a. Het Schaap)
- Dag van het Schaap

Praktijkgericht onderzoek

rotkreupel.nl

Rotkreupel:

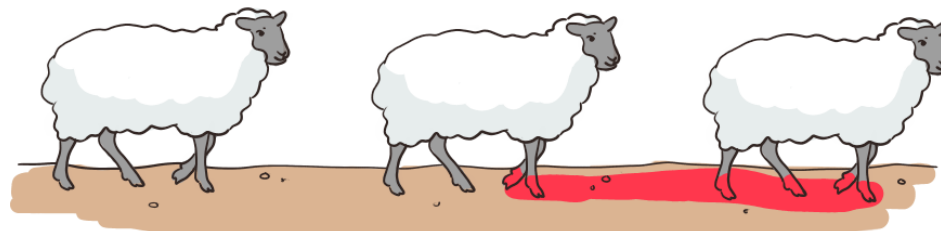
Zeer besmettelijke aandoening

- *Fusobacterium necrophorum*
 - Darmbewoner schaap
- *Dichelobacter nodosus* (rotkreupelbacterie)
 - Leeft op tussenkluwhuid
 - Groeit in zuurstofarm milieu
 - Verschillende stammen met verschillend ziekteverwekkend vermogen
 - Overleeft <14 d buiten schaap (langer in hoornresten!)
 - Verspreiding en groei pas >10 °C

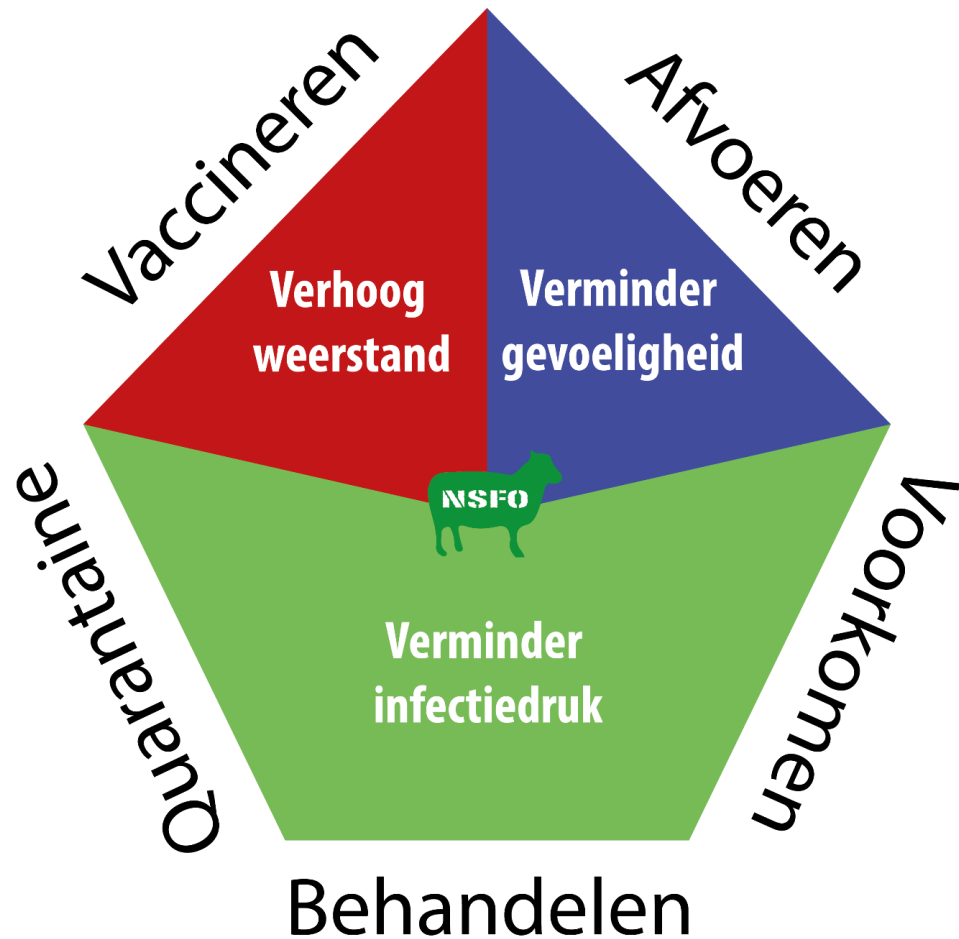

Aanpak vergt (veel) tijd en is niet eenvoudig

rotkreupel.nl

5 Punten Plan

rotkreupel.nl

Tijdlijn

Periode	Studenten van	Inhoud
2014 – 2015	HAS Hogeschool den Bosch	Pilot-periode (o.a. literatuuronderzoek)
Jun. 2015		Start 5-jaren project
Sept. 2015 – feb. 2016	HAS Hogeschool den Bosch	Prevalentie bepaling (o.b.v. PCR) en breed uitgezette enquête
Feb. 2016 – jul. 2016	HAS Hogeschool den Bosch	Analyse enquête, communicatie richting sector
Sept. 2016 – feb. 2017	InHolland Delft	Financiële analyse kosten rotkreupel
Feb. 2017- jul. 2017	HAS Hogeschool den Bosch	Effecten wel of niet bekappen
Sept. 2017 – jul. 2018	Toegepaste biologie	Gedrag bij rotkreupel

rotkreupel.nl

Klauw Scorekaart

Score 0 (gewenst)

Droge klauw, droge tussenklauwhuid

Score 1

Droge klauw, iets roodheid tussenklauwhuid

Score 2

Ontsteking tussenklauwhuid

Score 3

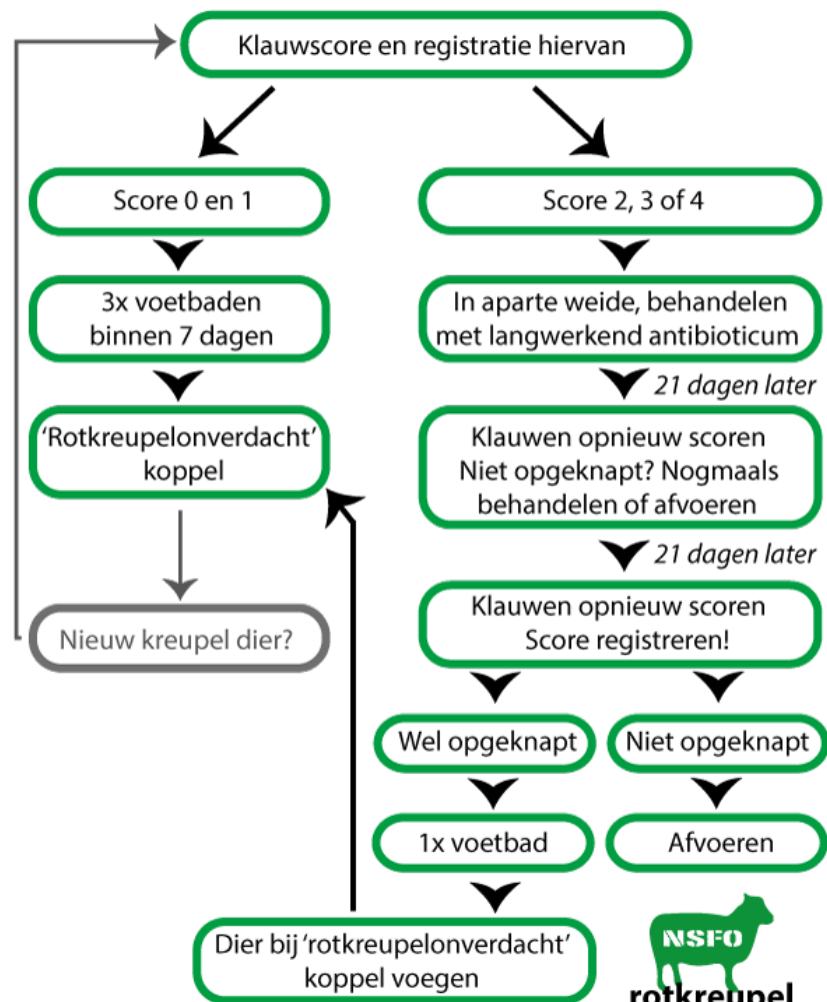
Ontsteking tussenklauwhuid en loslatende zoolhoorn

Score 4

Ernstige ontsteking tussenklauwhuid en loslatende zoolhoorn

BESTRIJDINGSPLAN ROTKREUPEL

Nulmeting

- Bepalen prevalentie Nederland
- 95 Bedrijven
- PCR-test

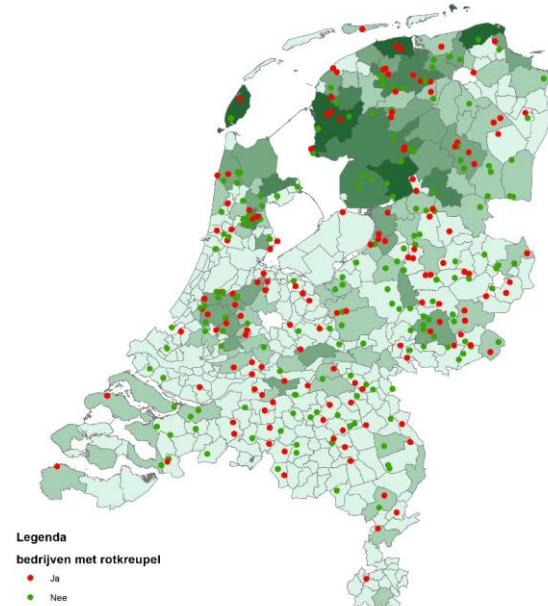
rotkreupel.nl

Prevalentie (2015)

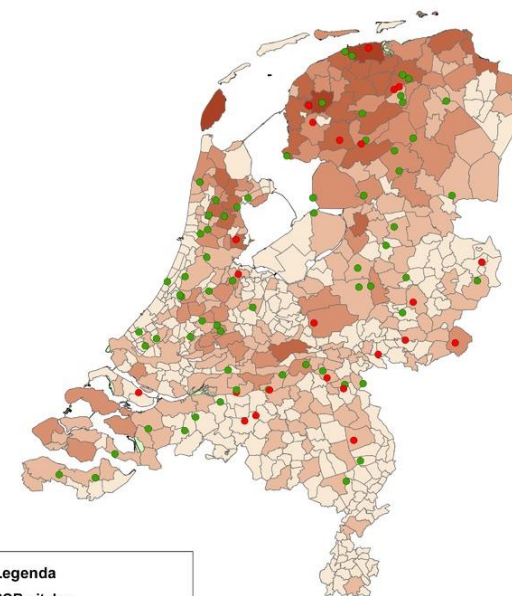
- 36% (CI 95% 25,8-46,2%) (PCR) tot 48% (enquête)
- Rotkreupel komt overal voor, ongeacht grondsoort of schaapdichtheid
- Overal is het mogelijk om 'rotkreupelvrij' te zijn

rotkreupel.nl

Legenda
bedrijven met rotkreupel

- Ja
- Nee

Legenda
PCR uitslag

- positief
- negatief

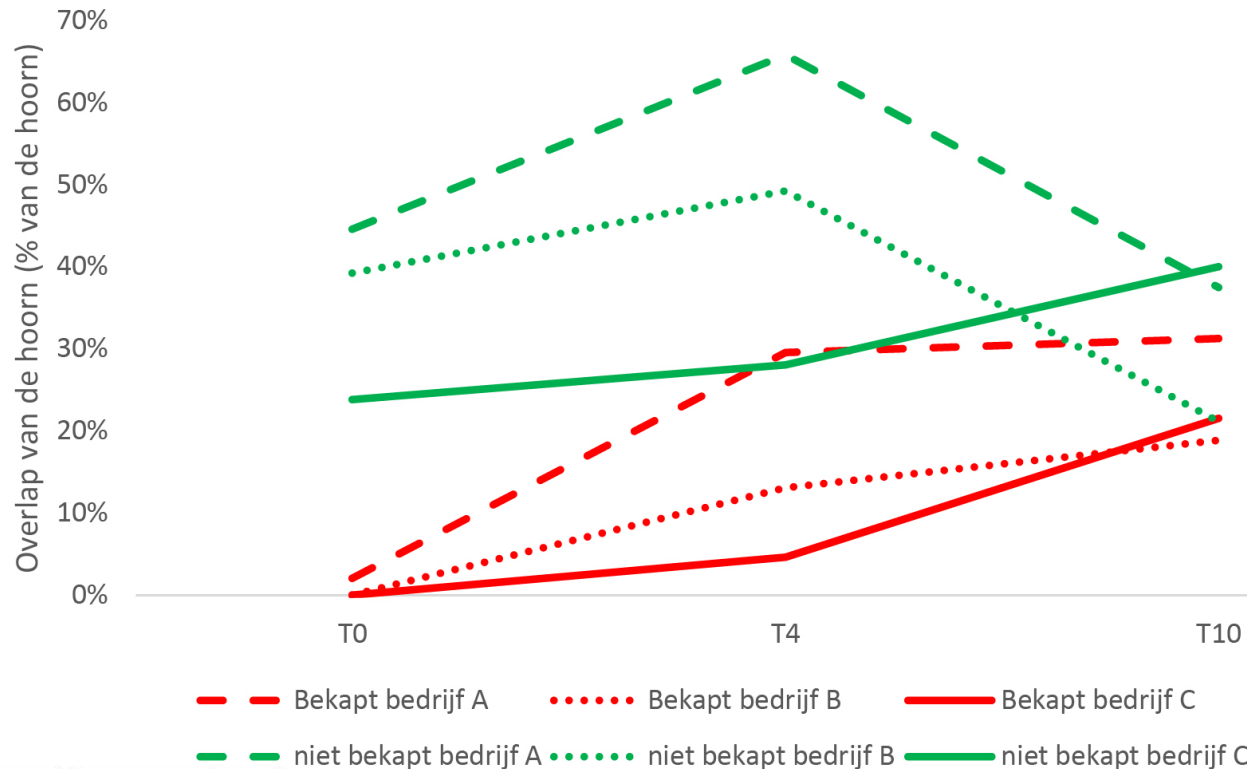
Aantal schapen
LAM_SCHAAP

0,000000 - 1730,000000
1730,000001 - 4474,000000
4474,000001 - 9131,000000
9131,000001 - 17726,000000
17726,000001 - 29024,000000

0 15 30 60 Kilometers

Effect bekappen versus niet-bekappen

Overlap van de hoorn
Buitenklauw Rechtsvoor

rotkreupel.nl

Richting 2020: door op de ingeslagen weg

Communicatie richting sector

- Workshops
- Lezingen
- Uitingen in vakbladen (o.a. Het Schaap)

Praktijkgericht onderzoek

rotkreupel.nl

rotkreupel.nl

rotkreupel
succesvol bestrijden

NSFO

NEDERLANDSE SCHAPEN- EN GEITENFOKKERS ORGANISATIE

Passie voor gezonde fokkerij!

In samenwerking met:

MSD
Animal Health

The Science of Healthier Animals®

**het
schaap**

Centre of Expertise

AGRODIER

has
hogeschool

inholland
hogeschool

 Hogeschool
VHL
University of Applied Sciences

Vilentum
Hogeschool